

सामाजिक सुरक्षा कोष
प्रशासन सेवा, लेखा समूह, सातौं तह, सहायक निर्देशक पदको खुला र आन्तरिक प्रतियोगितात्मक परिक्षाको
पाठ्यक्रम
तृतीय-पत्र: सेवा सम्बन्धी
खण्ड क (४० अङ्क)

१. **आर्थिक प्रशासन व्यवस्थापन - २० अङ्क**
- १.१ आर्थिक प्रशासनको अर्थ, क्षेत्र, प्रमुख कार्य र महत्व
 - १.२ योजना र बजेट सम्बन्धी जानकारी
 - १.३ मौद्रिक नीति र वित्तीय नीति
 - १.४ राजस्व : कर राजस्व/गैहकर राजस्व, राजस्व परिचालन
 - १.५ आयकर, मूल्य अभिवृद्धि कर, भन्सार र अन्त : शुल्क
 - १.६ आर्थिक प्रशासनमा संलग्न निकायहरूको भूमिका, काम, कर्तव्य र अधिकार
 - १.७ सार्वजनिक व्यवस्थापनमा आर्थिक प्रशासनको महत्व
 - १.८ सरकारी लेखा प्रणाली
 - १.९ खरिद व्यवस्थापन: सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ र सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४
 - १.१० बेरुजु, बेरुजुका कारण, बेरुजु न्यूनीकरणका उपाय र बेरुजु फछ्यौट सम्बन्धी व्यवस्था
२. **आर्थिक कारोवारको लेखाङ्कन र प्रतिवेदन - २० अङ्क**
- २.१ सरकारी आर्थिक कारोवार : परिचय, विशेषता, कारोवार विप्लेषण, प्रारम्भिक लेखाङ्कन, खातामा प्रविष्टि र प्रतिवेदन सम्बन्धी व्यवस्था
 - २.२ दोहोरो लेखा प्रणाली, नगद र प्रोदभावीमा आधारित लेखा प्रणाली
 - २.३ खाता सूची (Charts of Accounts), एकल खाता कोष (TSA) तथा राजस्व व्यवस्थापन सूचना प्रणाली (RMIS) सम्बन्धी जानकारी
 - २.४ सार्वजनिक सम्पती व्यवस्थापन प्रणाली, सार्वजनिक निर्माण कार्यको लेखा, जिन्सी श्रेस्ता प्रणाली तथा धरोटी लेखा
 - २.५ आर्थिक कार्यविधि सञ्चालन सम्बन्धी विधमान कानुनी व्यवस्था
 - २.६ नेपाल वित्तीय प्रतिवेदन प्रणाली (Nepal Financial Reporting System)
 - २.७ अन्तराष्ट्रिय वित्तीय प्रतिवेदन प्रणाली (International Financial Reporting System)

खण्ड ख (४० अङ्क)

३. **लेखा प्रणाली - २० अङ्क**
- ३.१ वित्तीय र व्यवस्थापन लेखा प्रणाली
 - ३.२ लागत लेखा
 - ३.३ लेखाका सर्वमान्य सिद्धान्तहरू (Generally Accepted Accounting Principles)
 - ३.४ अभिलेख प्रविष्टि : गोश्वारा भौचर, बैंक नगदी किताव, बजेट हिसाव आदि
 - ३.५ खाता (Ledger) प्रविष्टि
 - ३.६ सन्तुलन परीक्षण

सामाजिक सुरक्षा कोष

प्रशासन सेवा, लेखा समूह, सातौं तह, सहायक निर्देशक पदको खुला र आन्तरिक प्रतियोगितात्मक परिक्षाको पाठ्यक्रम

- ३.७ अन्तिम लेखा : वित्तीय विवरण, पूँजीगत तथा आयगत आम्दानी र खर्च, व्यापारिक खाता, नाफा नोक्सान खाता, वासलात
- ३.८ बैंक हिसाव समायोजन विवरण
- ३.९ विनिमय पत्र र प्रतिज्ञा पत्र (Bill of Exchange and Promissory Notes)
- ३.१० एकीकरण र मर्जर (Amalgamation and Merger) सम्बन्धी लेखा

४. लेखापरीक्षण प्रणाली र लेखामानहरू - २० अङ्क

- ४.१ लेखापरीक्षणको परिचय, उद्देश्य, प्रकार र आधारभूत सिद्धान्त
- ४.२ सरकारी तथा संगठित क्षेत्र लेखापरीक्षणमान
- ४.३ सार्वजनिक संस्थानको लेखापरीक्षण
- ४.४ आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली तथा आन्तरिक लेखा परीक्षण
- ४.५ अन्तिम लेखा परीक्षण प्रणाली
- ४.६ महालेखा परीक्षक र लेखापरीक्षण सम्बन्धी कानुनी व्यवस्था
- ४.७ लेखापरीक्षण सम्बन्धी राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय संस्थाहरू (ICAN, INTOSAI, ASOSAI)
- ४.८ नेपाल लेखामान (Nepal Accounting Standard)
- ४.९ नेपाल सार्वजनिक क्षेत्र लेखामान (Nepal Public Sector Accounting Standard)
- ४.१० नेपाल लेखापरीक्षणमान (Nepal Auditing Standard)

खण्ड ग (२० अङ्क)

५. वित्तीय योजना र विश्लेषणको लागि लेखा व्यवस्था - २० अङ्क

- ५.१ कम्पनी स्थापना, शेयर र ऋणपत्रसम्बन्धी जानकारी
- ५.२ मूद्रा बजार र पूँजी बजार
- ५.३ शेयरको लेखाङ्कन व्यवस्था
- ५.४ ऋणपत्रको लेखा व्यवस्था
- ५.५ पूँजी संरचना (Capital Structure) को लेखाङ्कन
- ५.६ वित्तीय विवरणको विश्लेषण : अनुपात (Ratio) विश्लेषणका साधनहरू
- ५.७ कोष तथा नगद (Fund and Cash) प्रवाहको अर्थ महत्व र तयार गर्ने विधि
- ५.८ हासकट्टी : कारण, आवश्यकता, आधार र तरिकाहरू
- ५.९ मुल्यस्तर (Price Level) परिवर्तनको लागि लेखा विधि
- ५.१० कार्यशील पूँजी : अर्थ आवश्यकता, तत्वहरू र निर्धारण गर्ने तरिकाहरू
- ५.११ पूँजीगत बजेट तथा लगानी (Capital Budgeting and Investment)